

[Fisker.]

f. Eks. burde man fremskaffe Brolægningsmateriale fra Bornholm i Stedet for at hente det i Sverige.

Jeg tror, at der er Mulighed for, at dette Lovforslags Gennemførelse vil betyde, at der vil kunne tilvejebringes betydelige offentlige Arbejder til Aflastning af Arbejdsløsheden, og at man sætter de bornholmske Granitbrud i Stand til at afsætte større Antal Skærver og Brosten end hidtil.

Ved alle disse Arbejder vil over Halvdelen af Beløbet blive anvendt direkte til Arbejdsløn. Endelig ved det ærede Medlem meget godt, at naar Sognekommunerne skal have 11 Mill. Kr. af Beløbet og skal anvende det i Sognekommunerne, vil det betyde, at man, da man jo ikke meget anvender Maskiner dør, vil komme til at bruge næsten hele Beløbet udelukkende til Arbejdsløn.

Det ærede Medlem var ikke enig med mig i, at man skulde betragte disse Summer her som Tilskud, og det ærede Medlem Hr. Hedelund hævdede det samme, det ærede Medlem Hr. Ulrich tillige, at det, der sker her, kun er, at man giver Kommunerne et Beløb paa billigere Vilkaar, end man kunde skaffe sig det selv. Jeg vil gerne understrege denne Udtalelse: det er fuldkommen rigtigt; alene derved, at Staten er i Stand til at tilvejebringe Beløbet billigere, end Kommunerne kan, skaffes der store Fordele til Veje, hvor Talen er om saa store Beløb som her.

Men i øvrigt har de ærede Medlemmer ikke Ret i, at der her er Tale om en Slags Laan; her er Tale om et virkeligt Tilskud til Kommunerne, idet man nemlig ikke, som det ærede Medlem Hr. Ulrich sagde, kræver, at Kommunerne skal forrente og amortisere hver eneste Øre; de motorkørende kommer til at forrente og amortisere hver eneste Øre af det, der her er Tale om. Hvis det var et Laan, maatte man vel kunne finde det paa Kommunernes Regnskaber.

Nu kan det nok være, at man vil sige: javel, men saa faar Kommunerne saa meget mindre i Provenu af Motorafgiften næste Aar. Derom ved det ærede Medlem intet som helst; hvis Udviklingen fortsættes som hidtil, saaledes at Motorskatten hvert Aar stiger betydeligt, og Antallet af Motorvogne forøges, vil det efter min Formening betyde, at Kommunerne i den kommende Tid kan forvente at faa omtrent det samme, som de nu faar i Provenu, uagtet de har faaet betydelige Beløb til Raadighed til øjeblikkelig Anvendelse. Hvis det ærede Medlem endelig vilde sige noget, kunde han maaske

sige, at der i Stedet for Tilskud var Tale om Forskud paa særlig favorable Vilkaar.

Det ærede Medlem Hr. Hedelund sagde, at jeg skulde rejse hjem til Jylland og arbejde videre paa at optage det Laan, jeg havde talt om i Gaar til andre Vejarbejder; det ærede Medlem har aabenbart ikke forstaaet mig rigtigt. Jeg sagde nemlig, at vi havde været tvunget til for en Maanedstid siden at vedtage dette Laan, men det var efter store Betæneligheder og mange Forhandlinger, at vi gjorde det, Forholdene tvang os dertil.

Jeg vil gerne oplyse det ærede Medlem om Forholdene i Viborg Amt, som synes at interessere ham i høj Grad, og skal da oplyse, at jeg faa Dage efter, at vi havde faaet dette Forslag fremsat i Rigsdagen, har faaet en Henvendelse fra et Par af mine Kolleger i Amdtsraadet derhjemme tilhørende det ærede Medlems Parti, som forespurgte, om der var Mulighed for Gennemførelsen af dette Forslag her i Tinget. Jeg svarede, at det formodede jeg, da man ogsaa i Venstre kendte Forholdene i Kommunerne og selvfølgelig vilde være med til et Arbejde, som kunde skaffe dem en hjælpende Haand til et nødvendigt og nyttigt Arbejde.

Jeg maa beklage, at jeg maa aflevere en anden Besked, naar jeg nu kommer hjem: at det ærede Medlems Tale har været af en saadan Beskaffenhed, at jeg ikke har haft saglig Begrundelse for at sige, som jeg sagde til mine Kolleger, at der antagelig vilde være Mulighed for Gennemførelse af Forslaget ogsaa med Venstres Støtte.

Maa jeg samtidig oplyse det ærede Medlem om, at det første, der skete, efter at Lovforslaget var fremsat her, var, at vi hjemme blev enige om forløbig at stille Laanesagen i Bero for at se, hvordan det kom til at gaa med Lovforslaget. Hvis man i Hjørring Amt, da man vilde laane 1 Mill. Kr. i Foraaret, havde været klare over, at Staten paa den Maade vilde komme Kommunerne til Hjælp, tror jeg, at de Herrer deroppe vilde have stillet sig afventende, indtil det ærede Medlem og hans Parti havde fundet deres egne Ben.

Naar det ærede Medlem bad mig om at rejse hjem for at blive bedre orienteret, vil jeg tillade mig at sige til det ærede Medlem, at det er ikke mig, der trænger til Orientering, det er det ærede Medlem, og jeg vil bede ham om at søge den Orientering baade i de motorinteresserede Kredse, hvori han færdes, og som selvfølgelig er særlig interesserede i Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag, men tillige i de kommunale Kredse, hvor hans Parti har øvet en over-